

Załącznik
do Zarządzenia Nr 7/POKL/2012 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa z dnia 15 lutego 2012r. w sprawie ustalenia **Procedur postępowania asystentów rodzinnych w realizacji projektu „Aktywna rodzina” w 2012 roku** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Procedury postępowania asystentów rodzinnych w realizacji projektu „Aktywna rodzina” w 2012 roku

I. Cel główny projektu:

Zaktywizowanie i podniesienie umiejętności społeczno-zawodowych u 24 kobiet i 3 mężczyzn z terenu Gminy Lubawa w 2012r. zwiększających szanse na integrację społeczno-zawodową, poprzez objęcie kompleksowym wsparciem z zakresu aktywnych form integracji.

II. Cele szczegółowe projektu:

- 1) Przeciwdziałanie stereotypowemu podejściu do roli kobiet i mężczyzn w 2012r. poprzez wzrost wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn u 24 kobiet i 3 mężczyzn.

Wskaźnik pomiaru celu:

- Wzrost u 24 kobiet i 3 mężczyzn wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn.

- 2) Wzmocnienie umiejętności osobistych u 24 kobiet i 3 mężczyzn w 2012r.

Wskaźnik pomiaru celu:

- Zwiększenie u 24 kobiet i 3 mężczyzn odpowiedzialności i obowiązkowości,
- Poprawa u 24 kobiet i 3 mężczyzn poziomu samooceny i samopoczucia,
- Zwiększenie u 21 kobiet i 1 mężczyzny umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- Zwiększenie u 21 kobiet i 1 mężczyznę umiejętności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

- 3) Wzrost umiejętności praktycznych dotyczących rynku pracy u 24 kobiet i 3 mężczyzn w 2012r.

Wskaźnik pomiaru celu:

- Nabycie przez 24 kobiety i 3 mężczyzn umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych m.in.: CV, listu motywacyjnego,
- Nabycie przez 24 kobiet i 3 mężczyzn umiejętności poruszania się po rynku pracy (wzrost wiedzy na temat lokalnego rynku pracy).

- 4) Wzmocnienie umiejętności społecznych u 24 kobiet i 3 mężczyzn w 2012r.

Wskaźnik pomiaru celu:

- Nabycie lub podniesienie u 24 kobiet i 3 mężczyzn umiejętności komunikacyjnych (kontakty interpersonalne),
- Nabycie lub podniesienie u 24 kobiet i 3 mężczyzn umiejętności pracy w zespole i pracy indywidualnej,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- Zwiększenie u 24 kobiet i 3 mężczyzn motywacji do działania,
- Wzrost u 24 kobiet i 3 mężczyzn zaufania we własne możliwości,

5) Wzrost upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej w 2012r.

Wskaźnik pomiaru celu:

Zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego do upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej oraz wzrost wiedzy dotyczącej instrumentów aktywnej integracji.

III. Okres realizacji projektu: Styczeń - Grudzień 2012r.

IV. Okres realizacji formy wsparcia w postaci asystenta rodzinnego: Marzec – Listopad 2012r.

V. Grupa docelowa objęta wsparciem w postaci asystenta rodzinnego:

- **22 osób (21 kobiet i 1 mężczyzna)** – podzielone na dwie grupy:

a) Grupa I -11 osób,

b) Grupa II – 11 osób,,

posiadających następujący status na rynku pracy:

- bezrobotne,
- niepełnosprawne,
- nieaktywne zawodowo,
- pracujące,

będące w wieku aktywności zawodowej, korzystające z pomocy społecznej, zagrożone wykluczeniem społecznym, które wezmą udział w projekcie w ramach zawartych **Kontraktów Socjalnych** oraz ich rodziny, w których występują problemy wykluczenia społecznego, dysfunkcje związane z niezaradnością życiową, niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

VI. Rezultaty projektu:

1. Rezultaty twarde:

- Objęcie 21 kobiet i 1 mężczyzny wsparciem w ramach Kontraktu Socjalnego,
- Objęcie 3 kobiet i 2 mężczyzn wsparciem w ramach Programu Aktywności Lokalnej,
- Ukończenie przez 24 kobiety i 3 mężczyzn projektu –potwierdzone wydaniem certyfikatu,
- Zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego do upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej.

2. Rezultaty miękkie:

- Wzrost u 24 kobiet i 3 mężczyzn wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn,
- Zwiększenie u 24 kobiet i 3 mężczyzn odpowiedzialności i obowiązkowości,
- Poprawa u 24 kobiet i 3 mężczyzn poziomu samooceny i samopoczucia,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- Zwiększenie u 21 kobiet i 1 mężczyzny umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- Zwiększenie u 21 kobiet i 1 mężczyzny umiejętności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- Nabycie przez 24 kobiety i 3 mężczyzn umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych m.in.: CV, listu motywacyjnego,
- Nabycie przez 24 kobiety i 3 mężczyzn umiejętności poruszania się po rynku pracy (wzrost wiedzy na temat lokalnego rynku pracy),
- Nabycie lub podniesienie u 24 kobiet i 3 mężczyzn umiejętności komunikacyjnych (kontakty interpersonalne),
- Nabycie lub podniesienie u 24 kobiet i 3 mężczyzn umiejętności pracy w zespole i pracy indywidualnej,
- Zwiększenie u 24 kobiet i 3 mężczyzn motywacji do działania,
- Wzrost u 24 kobiet i 3 mężczyzn zaufania we własne możliwości,
- Zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego do upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej.

VII. Zakres pracy asystenta rodzinnego:

Praca Asystenta Rodzinnego polegać będzie na systematycznej, stymulującej współpracy z rodziną na rzecz jej aktywizowania do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. Celem Asystenta Rodzinnego będzie aktywizacja rodzin, poprawa ich funkcjonowania, łagodzenie konfliktów oraz niwelowanie zaburzeń i wzrost zaradności życiowej. Realizować je będzie poprzez działania ukierunkowane na prawidłowy rozwój dzieci, przebieg procesów socjalizacji oraz naukę umiejętności gospodarowania środkami finansowymi i inne działania zgodnie z potrzebami indywidualnymi rodzin. Praca asystenta wymagać będzie ścisłej współpracy z różnymi służbami i podmiotami, przede wszystkim z pracownikiem socjalnym, a także w zależności od zidentyfikowanych problemów ze szkołą, policją, sądem, poradniami i innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Nie będzie ona polegała na wyręczaniu rodziny w realizacji jej zadań, ale na systematycznej, stymulującej współpracy z rodziną, przy uwzględnieniu potrzeb w skali jej intensywności oraz zakresu pomocy na rzecz aktywizowania samej rodziny w rozwiązywanie problemów.

Asystent Rodzinny ma w założeniu pełnić odmienną funkcję od pracownika socjalnego. Przede wszystkim jego elastyczny czas pracy dostosowany będzie do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb.

VIII. Formy wsparcia dla uczestniczek i uczestników projektu:

1. Instrumenty aktywnej integracji:

- 1) **Instrument aktywizacji zawodowej** – uczestnictwo w Klubie Integracji Społecznej w Mortęgach, w którym prowadzony będzie **program reintegracji społecznej i zawodowej**, obejmujący:
  - Poradnictwo psychologiczne – 66 h (3h/1 osoba) - III - XI/2012r.
  - Trening interpersonalny – 30 h (15h/grupa) – III - V/2012r.
  - Warsztaty aktywizacji zawodowej – 24 h (12h/grupa) – IX - XI/2012r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2) Instrument aktywizacji społecznej, obejmujący:

- Organizacja i finansowanie usług wsparcia ze strony asystenta rodzinnego prowadzącego zajęcia indywidualne w domach uczestniczek projektu m.in.: „Trening kompetencji i umiejętności społecznych” (3 asystentów rodzinnych dla 22 uczestników i uczestniczek projektu; zatrudnionych na umowę o pracę; 0,5 etatu każdy) - III – XI/2012r.

2. Działania o charakterze środowiskowym:

- Wyjazd integracyjno – aktywizacyjny – VI/2012r.

3. Praca socjalna:

Działania realizowane przez pracowników socjalnych zatrudnionych w rejonach pracy socjalnej oraz pracownika socjalnego zatrudnionego w ramach projektu, mające na celu upowszechnianie instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej, pomoc uczestniczkom projektu i ich rodzinom w sferze życia społecznego i zawodowego, w tym we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

IX. Fazy pracy asystenta rodzinnego

1. Diagnoza sytuacji rodzinnej

Cel: rozpoznanie problemów występujących w rodzinie oraz zaburzeń uniemożliwiających jej prawidłowe funkcjonowanie.

- 1) Rozeznanie problematyki środowisk rodzin we współpracy z pracownikiem socjalnym ds. aktywnej integracji, w oparciu o dokumentację dotyczącą rodziny, w tym z wywiadem środowiskowym, dokumentacją personalną,
- 2) Określenie wspólnie z rodziną podstawowych problemów i potrzeb występujących w rodzinie,
- 3) Sporządzenie w pierwszym miesiącu wsparcia we współpracy z pracownikiem socjalnym ds. aktywnej integracji - **Diagnozy Rodziny** (załącznik nr 1).

2. Ustalenie potrzeb i zakresu pomocy

Cel: ustalenie we współpracy z pracownikiem socjalnym ds. aktywnej integracji, pracownikami innych służb, instytucji organizacji wspierających rodzinę (szkoła, poradnia, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodek zdrowia, policja i inne) potrzeb i oczekiwań uczestników/uczestniczek projektu i ich rodzin stanowiących źródło istniejących dysfunkcji społecznych i zakresu pomocy.

1. Sporządzenie we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym ds. aktywnej integracji zakresu potrzeb i stworzenie **Ramowego Planu Pracy** (załącznik nr 2),
2. Motywowanie rodziny do współpracy, podejmowania działań i czynności oraz samokontroli w realizacji założonego Ramowego Planu Pracy,
3. Regularne informowanie o celu pomocy, planowanym jej zakresie i spodziewanych efektach,
4. Prowadzenie przez asystenta rodzinnego **Dziennika Pracy** dokumentującego przebieg działań i czynności wykonanych podczas każdej wizyty w rodzinach uczestników/uczestniczek Projektu (załącznik nr 3),

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

5. Kwartalne przygotowanie w porozumieniu z pracownikiem socjalnym ds. aktywnej integracji aktualizacji planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną,
6. Po dokonaniu w pierwszym miesiącu wsparcia Diagnozy Rodziny, sporządzanie:
  - a) **Kwestionariusza Indywidualnego Treningu Kompetencji i Umiejętności Społecznych** (załącznik nr 4), zawierającego informację ze zrealizowanych działań w okresach: IV-VI/2012r.; VII-IX/2012r.; X-XI/2012r. (do 5 dnia każdego następnego miesiąca po okresach sporządzania kwestionariusza),
  - b) aktualizacji Ramowego Planu Pracy w rodzinach uczestników i uczestniczek Projektu,
7. Comiesięczne przekazywanie do Koordynatora Projektu dokumentacji projektowej potwierdzającej realizację usługi (do 5 dnia każdego miesiąca).
8. Dokonywanie **Okresowej sytuacji rodziny** (załącznik nr 5), nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny do Koordynatora projektu i Kierownika OPS Gminy Lubawa, za okres: III – VI/2012r. i VII-XI/2012r. (do 10 dnia każdego następnego miesiąca po okresach objętych oceną).

3. Prowadzenie działań pedagogicznych:

Cel: prowadzenie działań niwelujących błędy i niedostatki wychowawcze rodzin oraz realizacja wytyczonego na etapie diagnozy Ramowego Planu Pracy.

1. Współuczestnictwo w realizacji kontraktu socjalnego,
2. Regularne organizowanie wsparcia środowiskowego poprzez aktywne zaangażowanie całej rodziny we współpracę ze służbami i instytucjami,
3. Pomoc w poprawie sytuacji życiowej rodziny w wyeliminowaniu czynników negatywnych wpływających na zaburzenie relacji wychowawczych wobec dzieci,
4. Pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych,
5. Pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
6. Wspieranie rodziny w uzyskaniu zatrudnienia i podniesieniu kwalifikacji zawodowych,
7. Wspieranie rodziny w dążeniu do pokonania problemów, budowania i utrwalania w niej wiary we własne siły,
8. Prowadzenie poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów oraz udzielania informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
9. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządu terytorialnego, z właściwymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i specjalistami działającymi na rzecz dziecka i rodziny wymagających wsparcia w celu przeciwdziałania i ograniczania skutków negatywnych zjawisk społecznych.

W przypadku rezygnacji uczestniczki z udziału w projekcie, asystent rodzinny zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania o tym, w formie pisemnej, Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa oraz Koordynatora Projektu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wszystkie etapy pracy z rodziną, zakładają pisemną zgodę rodziny oraz jej czynny udział w podejmowanych działaniach (podpis uczestniczki projektu w Ramowym Planie Pracy, Diagnozie Rodziny, Dzienniku Pracy Asystenta Rodzinnego oraz w Kwestionariuszu Indywidualnego Treningu Kompetencji i Umiejętności Społecznych).

4. Zakres rzeczowy działań:

Propagowanie wzorców prawidłowego funkcjonowania społecznego poprzez edukację i trening w zakresie obowiązujących norm współżycia społecznego. Prowadzenie **Indywidualnego treningu kompetencji i umiejętności społecznych, z zakresu:**

1. Relacji rodzinnych: budowanie i wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym (budowanie pozytywnego obrazu uczestniczki w rolach rodzinnych, kształtowanie konstruktywnego stylu wychowawczego i postaw rodzicielskich),
2. Pielęgnowanie prawidłowych relacji w rodzinach, kształtowanie umiejętności efektywnej komunikacji rodzinnej w oparciu o zarządzanie własnymi emocjami oraz systemem norm rodzinnych),
3. Wspieranie rozwoju dziecka: poprzez promowanie prawidłowego wychowania i opieki (nauka umiejętności aktywnego stymulowania prawidłowego rozwoju dziecka, nauka organizowania wolnego czasu dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka),
4. Profilaktyka kryzysów życiowych: przeciwdziałanie kryzysom życiowym (rozpoznawanie i przeciwdziałanie mechanizmom agresji i przemocy, profilaktyka uzależnień oraz wyuczonej bezradności w sytuacji utraty pracy, nauka umiejętności adekwatnego reagowania w sytuacjach kryzysowych i budowania własnych systemów wsparcia społecznego),
5. Trening kompetencji interpersonalnych: nauka umiejętności precyzyjnego formułowania i przekazywania komunikatów, aktywnego słuchania, radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
6. Trening asertywności: nauka konstruktywnego wyrażania poglądów, uczuć, potrzeb i oczekiwań, asertywnego przyjmowania krytyki i pochwał, odmowy, wyboru asertywnych wzorców zachowań jako sposobów przeciwdziałania uległości i agresji,
7. Trening innych umiejętności: z zakresu kształtowania świadomości dotyczącej zdrowego stylu życia, efektywnego zarządzania gospodarstwem domowym, planowania domowego budżetu, zdolności wzbudzania i podtrzymywania motywacji wewnętrznej, wyznaczania i realizacji celów w rozwoju osobistym, reagowania i twórczego wykorzystywania niepowodzeń i trudności, poszukiwania wsparcia oraz informacji zwrotnych o środowisku społecznym.

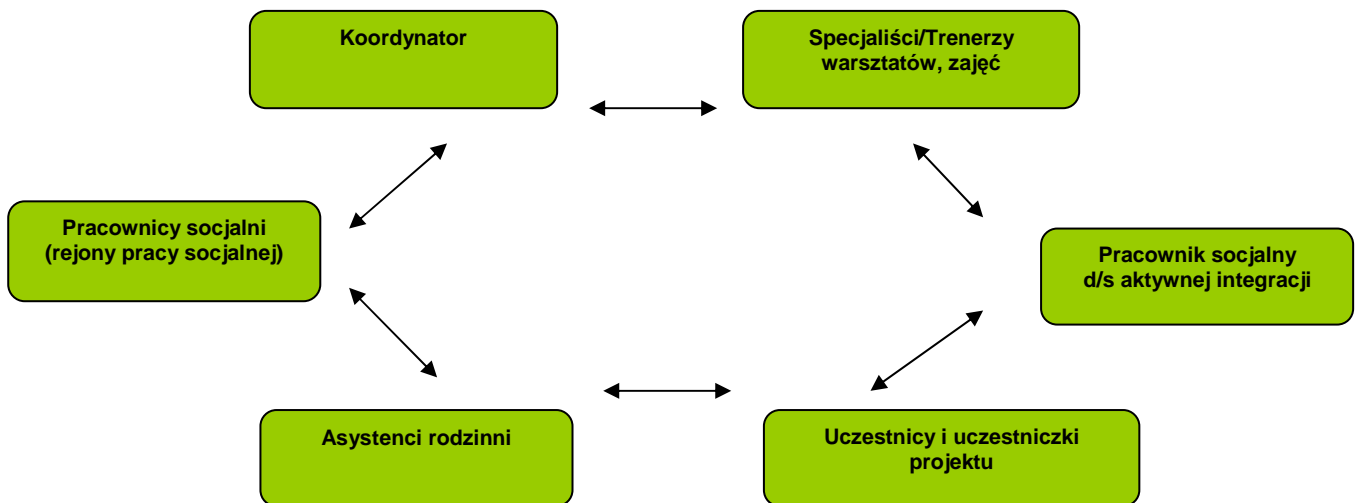
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

STRUKTURA PRZEPIYU INFORMACJI

X. Dokumentacja:

Przy stosowaniu procedur postępowania w realizacji projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2012r. obowiązują dokumenty, stanowiące załączniki do niniejszego dokumentu:

- 1) **Zał. nr 1** – Diagnoza Rodziny,
- 2) **Zał. nr 2** – Ramowy Plan Pracy,
- 3) **Zał. nr 3** - Dziennika Pracy,
- 4) **Zał. nr 4** - Kwestionariusz indywidualnego treningu kompetencji i umiejętności społecznych,
- 5) **Zał. nr 5** – Ocena okresowa sytuacji rodziny,
- 6) **Zał. nr 6** – Harmonogram działań w projekcie „Aktywna Rodzina” w 2012 roku.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Gminy Lubawa

/-/ Adam Roznerski

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

